

## **Par draudzes kalpotāju pienākumiem (1523)**

Sed pergamus et idem ex officiis sacerdotalibus (quae vocant) probemus, omnes Christianos ex aequo esse sacerdotes. Nam illud 1. Petri 2: 'Vos estis regale sacerdotium', et Apoca. 5: 'Fecisti nos deo regnum et sacerdotes', satis iam aliis libris inculcavi. Sunt autem sacerdotalia officia ferme haec: docere, praedicare, annunciareque verbum dei, baptisare, consecrare seu Eucharistiam ministrare, ligare et solvere peccata, orare pro aliis, sacrificare et iudicare de omnium doctrinis et spiritibus. Magnifica plane et regalia sunt haec. Primum vero et summum omnium, in quo omnia perdent alia, est docere verbum dei. Nam verbo docemus, verbo consecramus, verbo ligamus et solvimus, verbo baptisamus, verbo sacrificamus, per verbum de omnibus iudicamus, ut cuicunque verbum cesserimus, huic plane nihil negare possumus, quod ad sacerdotem pertinet. Porro verbum idem est omnibus, sicut Isaías dicit: 'Dabo universos filios tuos doctos a domino'. Docti autem a domino sunt, qui audiunt et discunt a patre, ut Christus interpretatur Iohannis 6. Auditus autem est per verbum Christi, Ro. x., ut stet encomium illud psal. 149: 'Gloria haec est omnibus sanctis eius': Quae? 'Exultationes dei in gutture eorum, gladii ancipites in manibus eorum: Ad faciendam vindictam in nationibus, increpationes in populis, ad alligandos reges eorum in compedibus et gloriosos eorum in manicis ferreis: Ut faciant in eis Iudicium conscriptum.'

Primum igitur officium, nempe *verbi ministerium*, esse omnibus Christianis commune, praeter ea, quae dicta sunt, probat illud 1. Petri 2: 'Vos estis regale sacerdotium, ut virtutes annuncietis eius, qui vos vocavit de tenebris in admirabile lumen suum'. ...

Secundum officium, *baptisare*, usu tandem et ipsi commune fecerunt etiam mulierculis in necessitate, adeo ut pene sacerdotale officium esse non videatur. Sed velint nolint, hoc ipso illorum sensu obstrictos tenemus, Esse omnes et solos Christianos, etiam mulieres, absque rasura et Episcopali Charactere sacerdotes. Nam inter baptisandum profertur verbum dei vivificum, quod animas regenerat et a morte ac peccatis redimit, quod est incomparabiliter maius, quam panem et vinum consecrare, est enim summum illud officium in Ecclesia, nempe annunciare verbum dei. Itaque et mulieres, dum baptisant, legitimo funguntur sacerdotio, idque non privato opere, sed publico et Ecclesiastico ministerio, quod ad solum sacerdotem pertinet. ...

(Tercium officium est *consecrare* seu ministrare sacrum panem et vinum.) ...

Rogo te, quae est illa magnifica potentia consecrandi, collata potentiae baptisandi et verbi annuncandi? Mulier baptisat et verbum vitae ministrat, quo peccatum deletur, quo mors aeterna tollitur, quo princeps mundi eiicitur, quo coelum donatur, denique quo sese totam divina maiestas in animam effundit. Interim sacerdos ille mirificus panem mutat, non alio tamen nec maiore verbo nec potentiore, ad quam mutationem nihil prorsus sequitur nisi stupor et admiratio sacerdotis super sua dignitate et potestate. ...

(Septimum et ultimum officium est iudicare et decernere de dogmatibus.) ...

Verum Haec omnia de iure communi Christianorum diximus. Nam cum omnium Christianorum haec sint omnia (uti probavimus) communia, nulli licet in medium prodire autoritate propria et sibi arripere soli, quod omnium est. Arripe sane id iuris et exequere, ubi nullus est, qui simile ius habeat. Verum haec communio iuris cogit, ut unus, aut quotquot placuerint communitati, elegantur vel acceptentur, qui vice et nomine omnium, qui idem iuris habent, exequantur officia ista publice, ne turpis sit confusio in populo dei, et Babylon quaedam fiat in Ecclesia, sed omnia secundum ordinem fiant, ut Apostolus docuit. Aliud enim est ius publice exequi, aliud iure in necessitate uti: publice exequi non licet, nisi consensu universitatis seu Ecclesiae. In necessitate utatur quicunque voluerit.

WA: *Martin Luthers Werke*, Kritische Gesamtausgabe, Weimar, 1891, Bd. 12, S. 179–189.

Bet turpināsim un priestera (kā viņi to sauc) amata sakarā pierādīsim, ka visi kristieši vienlīdz ir priesteri. To, ka ir rakstīts: „Jūs esat ļēnišķīgi priesteri,” (1.Pēt. 2,9) un: „Tu esi padarījis mūs Dievam par valstību un par priesteriem” (Jp.Atkl. 5,10), es esmu jau pietiekami iepinis citos darbos. Priestera pienākumi ir apmēram šādi: mācīt, sprediķot un sludināt Dieva vārdu, kristīt, konsekrēt jeb iestādīt Euharistiju, siet un atraisīt grēkus, lūgt par citiem, upurēt un spriest par visām mācībām un gariem. Šie tiešām ir diženi un ļēnišķīgi pienākumi. Tomēr pirmais un visaugstākais, kura priekšā pārējie nobāl, ir mācīt Dieva vārdu. Jo ar vārdu mēs mācām, ar vārdu konsekrējam, ar vārdu sienam un atraisām, ar vārdu kristījam, ar vārdu upurējam, ar vārda palīdzību spriežam par visu. Pat ja mēs kādam liegtu vārdu, mēs taču nevaram nevienam neko liegt no tā, kas piederas priesterim. Šis vārds visiem ir viens un tas pats, kā saka Jesaja: „Visi tavi dēli būs tā Kunga mācīti.” (Jes. 54,13) Protī, Kunga mācīti, kurš klausās un mācās no Tēva, kā Kristus skaidro *Jāņa evaņģēlijā* 6,45. Un viņi klausās caur Kristus vārdu (Rom. 10,17), lai piepildītos 149,9 psalms: „Tāds gods ir visiem viņa svētajiem.” Kam? „Viņu mute cildina Dievu, viņu rokās ir abās pusēs griezīgs zobens, lai atriebtos citām tautām un atmaksātu pārējiem, lai iekaltu viņu ļēniņus važās un viņu dižciltīgajiem lai apliktu roku dzelžus, lai darītu viņiem pēc rakstītā sprieduma.” (Ps. 149,6-9) Pirmais pienākums, protī, kalpošana ar vārdu, ir kopīga visiem kristiešiem. Par to liecina ne tikai jau teiktais, bet arī *1.Pētera vēstule* 2,9: „Jūs esat ļēnišķīgi priesteri, lai paustu tā varenos darbus, kurš jūs ir aicinājis no tumsas savā brīnišķīgajā gaismā.” [...]

Otro pienākumu – kristīt – pat viņi paši (pāvesta baznīca) lietojumā ir padarījuši pieejamu nepieciešamības gadījumā arī vienkāršām sievietēm, līdz ar to diez vai to varētu uzskatīt par priestera pienākumu. Vai viņi to grib vai ne, tā kā mēs esam saistīti ar šo viņu domāšanas veidu, mēs uzskatām, ka visi kristieši (un tikai kristieši) – arī sievietes – ir priesteri, lai gan bez tonzūras un bīskapa atribūtiem. Jo kristījot tiek sniepts dzīvu darošais Dieva vārds, kas atjauno dvēseles un atpērk no nāves un grēkiem. Tas ir kaut kas nesalīdzināmi lielāks nekā maizes un vīna konsekrēšana; šis ir visaugstākais baznīcas pienākums – protī, pasludināt Dieva vārdu. Un tā arī sievietes, kad viņas kristī, likumīgi izpilda priestera uzdevumu un to nedara kā privātu darbu, bet kā publisku draudzes pienākumu, kas piederas tikai priesteriem.

(Trešais pienākums ir konsekrēt jeb iestādīt svēto maizi un vīnu.) [...]

Es tev jautāju, kāda ir šī dižā konsekrēšanas vara, salīdzinot ar varu kristīt un pasludināt Dieva vārdu? Sieviete kristī un sludina dzīvības vārdu, ar ko tiek izdzēsts grēks, nonjemta mūžīgā nāve, atmests pasaules valdnieks, dāvātas debesis, tātad cilvēka dvēselē ielīst dievišķais spēks. Tajā pašā laikā šis brīnumdaris priesteris pārvērš maizi, taču ne jau ar citu vai kādu dižāku un spēcīgāku vārdu, un šai pārvēršanai neseko nekas cits kā priestera pārsteigums un izbrīns par savu cildenumu un varu. [...]

(Septītais un pēdējais pienākums ir spriest un izvērtēt [dažādas] mācības.)  
[...]

Mēs te runājam par kristiešu kopējām tiesībām. Un, tā kā (kā esam pierādījuši) tās ir visiem kristiešiem kopējas, nevienam nav jauts, balstoties uz savu autoritāti, nostāties starpā un sev vienam sagrābt to, kas pieder visiem. Droši sagrāb šīs tiesības un izmanto, kad nav neviens cita, kam būtu tādas pašas tiesības. Bet draudzes kārtība prasa, lai visu uzdevumā un vārdā, kuriem arī ir tādas tiesības, tiktu izvēlēts un apstiprināts viens vai tik daudzi, cik nu draudze vēlas, kas šo pienākumu veiktu publiski. Citādi Dieva tautā būtu neglīts sajukums un baznīcā būtu kaut kāda Bābele, bet visam ir jānotiek saskaņā ar kārtību, kā mācījis apustulis (1.Kor. 14,40). Jo viena lieta ir izmantot tiesības publiski, un cita – lietot šīs tiesības nepieciešamības gadījumā. Publiski tās jauts lietot tikai tad, ja tam piekrīt visa kopiena jeb draudze. Nepieciešamības gadījumā lai lieto visi, kuri vēlas.

No latīņu valodas tulkojusi Dr. Theol. Laura Hansone